

«Κολλεκτιβισμός» τι σημαίνει και ποιος τον ... φοβάται

Του Μιχάλη Παπαγιαννάκη

Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ του δημόσιου διαλόγου (αυτό που μερικοί αποκαλούν, περιοριστικά, διατήρηση του ήπιου κλίματος) υπονομεύεται, όχι μόνο από τα παρωχημένα υβρεολόγια από εξώστες, αλλά και περισσότερο, από το περιεχόμενο των συνθημάτων ή των επιχειρημάτων που τον τροφοδοτούν.

Τον τελευταίο καιρό, το πεδίο όπου συγκεντρώνονται ανησυχητικά δείγματα υποδάθμισης, μέχρι παραληρήματος, της πολιτικής σοβαρότητας και ευθύνης είναι η γεωργία και ο αγροτικός κόσμος. Ίσως γιατί το ειδικό τους βάρος στις επερχόμενες ψηφοφορίες είναι σημαντικό, ενώ η αμηχανία αυξάνεται. Τώρα που γίνονται ορατά τα αδιέξοδα της στασιμότητας και της απραξίας των δέκα τελευταίων χρόνων.

«Κολλεκτιβοποιείται» λοιπόν (όπως ισχυρίζεται η δεξιά αντιπολίτευση) η ελληνική γεωργία επειδή ένα άρθρο του νομοσχεδίου περί συνεταιρισμών (που τόσο έχει καθυστερήσει ως να φτάσει στην οριστική του μορφή) προβλέπει ότι ο γεωργός - συνεταιρικός **μπορεί** να παραχωρεί στο συνεταιρισμό τμήμα ή το σύνολο του «κεφαλαίου» του (γη, μηχανές...), διατηρώντας την ιδιοκτησία του και αμειβόμενος από το καθαρό εισόδημα που θα προκύπτει από την αξιοποίησή του.

Σε 600.000 ανέρχονται, λέει αντιπολιτευόμενος βουλευτής σε σχετική συζήτηση στη Βουλή, οι ακτήμονες που «περιμένουν από την κυβέρνηση την αποκατάστασή τους».

Τα διάφορα έξοδα του γεωργού, προσθέτει άλλος συνάδελφός του και ομοϊδέατης, αυξήθηκαν από 40% ως 150% κατά περίπτωση, ενώ οι τιμές των προϊόντων του μειώθηκαν κατά 30-40%.

Πρόκειται, και στις τρεις περιπτώσεις, για κοινές και αυθαίρετες αναλήθειες. Κανείς και τίποτε δεν «κολλεκτιβοποιείται», μια και η προσχώρηση σε συνεταιρισμό και, στη συνέχεια, η παραχώρηση του «κεφαλαίου» για κοινή καλλιέργεια είναι εθελοντική. Η τελευταία εξάλλου είναι δυνατή και σήμερα με τους κοινούς κανόνες του ισχύοντος δικαίου (ενοικίαση κλπ) και υπάρχουν σχετικά, αν και σπάνια, παραδείγματα.

Οι 600.000 ακτήμονες υπάρχουν μόνο στη φαντασία του αξιότιμου κοινοβουλευτικού, ο οποίος θα έχει μεγάλο όφελος από την ανάγνωση των επίσημων στατιστικών (π.χ. της απογραφής που έγινε μόλις στα επί κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας), καθώς και από την αντικατάσταση των συμβόλων του.

Τέλος το παιχνίδι των τιμών που προαναφέρθηκε θα είχε ήδη σημαίνει το θάνατο εξ αιτίας εκατοντάδων χιλιάδων αγροτών. Πράγμα που ήδη θα είχε γίνει γνωστό. Εκείνο που, αντίθετα, έγινε γνωστό είναι ότι το αγροτικό εισόδημα αυξήθηκε το 1982 κατά 5,8% ενώ και το 1983 δεν μειώθηκε, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΕΟΚ, τις οποίες ο επίσης αξιότιμος κοινοβουλευτικός μάλλον δύσκολα θα αντέκρουε, αν το προσπαθούσε φαιρικά.

ΤΑ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΘΕΝΤΑ είναι δηλαδή τουλάχιστον υπερβολικά και επομένως, μακροχρονίως, ασήμαντα αυτά καθαυτά.

Έχουν όμως τις παρενέργειές τους. Ενθαρρύνουν ανομολόγητες επιδιώξεις, ενισχύουν υπόγειες διεργασίες παραλύουν πρωτοδουλίες, δημιουργούν ένα ασαφές, πλην δραστικό, «κλίμα» καχυποψίας ή αδιαφορίας, εντείνουν την ήδη γενικευμένη σύγχυση. Πράγματα που και οι ίδιοι οι υποκινητές τους ξεχνούν λίγες μέρες μετά. Και που η αθηναϊοκεντρική ομφαλοσκοπηση και η συναρτημένη με αυτή τάση για γενικές θεωρητικές τοποθετήσεις και σχετική περιφρόνηση των δρωμένων στην επαρχία αφήνουν χωρίς σχολιασμό και παρέμβαση.

Σήμερα κινδυνεύει να υποστεί τις συνέπειες αυτής της συγκυρίας η κυβέρνηση. Αλλά στα συγκεκριμένα σημεία ποιος θα κερδίσει; Όποια αντιπολιτευόμενη δύναμη διεκδικεί κυβερνητικές ευθύνες καλά θα έκανε, για **πρώτη φορά** πράγματι, να αναλογιστεί την μελλοντική της πολιτική όπως αυτή συνάγεται από τις σημερινές της κροτικές:

* Θα πάψει την «κολλεκτιβοποίηση» της γεωργίας. Δηλαδή δεν θα επιδιώξει κανένα τρόπο συνέναωσης των εκμεταλλεύσεων που όλο και εμφανέστερα δεν έχουν «οικονομικό» μέλλον. Πρόκειται για 24.000 εκμεταλλεύσεις με έκταση κάτω από τα 10 στρέματα, χωρίς να μιλάμε για τα απομονωμένα τεμάχια μεγαλύτερων εκμεταλλεύσεων.

* Θα μοιράσει σε ανύπαρκτους ακτήμονες ανύπαρκα αποθέματα δημόσιων γεωργικών (και καλλιεργήσιμων) γαιών. Ή θα θεωρήσει ακτήμονες όλους τους υποψήφιους παραθεριστές, οικοπεδούχους, τροχόβιλούχους, ξενοδόχους και δενζινάδες;

* Θα εμποδίσει οποιαδήποτε άνοδο των τιμών των γεωργικών εφοδίων, θα διατάξει τις γεωργικές τιμές να ανεθούν ακόμη πιο πάνω, θα αλλάξει τις στατιστικές και θα πείσει τους καταναλωτές ότι για αυτούς ισχύουν ακριβώς τα αντίθετα.

Πράγματι, η ανάπτυξη της γεωργίας οδηγεί προς όλες τις κατευθύνσεις, φτάνει κανείς να την εγκαταλείψει...

ΒΗΜΑ

15-4-84

62